ԱՒԵՏԱՒԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՑԷ,

ՀԻՄԻՑԷ, ՊԷՏՔԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ՞ՒՐ ՂԱԶԻՔԱՆ ՏՂՐ

ՃԻԼՏ 34. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՄԱՐՏ 28, 1891. Ե՝ 13

ՄԵՎԱՏՏՐ ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԷ

	Սահիճէ
Զօճուգլըգ Սիննի	97
Ա՛հտ ը Ճէտիտ	97
Ցիսուսըն Իսմի	97
Ագընտը Աշաղը Կիթմէք	98
Վալիտէնի Աալա Ընդունթմա	99
Ինկիլիթերանըն Թանըտղըմ Պաշ Վէքիլէրի	99
Եըլտըզլար	100
Մուհարբէրաթ. —	
Ուֆագ Թէֆֆէք Շէյլէր	101
Սըհհէթ ի Թապի՛էհէյ Տա՛իր Ինթարաթ	102
Սա՛աթլըտան Մէքթո՛ւպ	102
Մուճիտ Ֆէլամէնկ	102
Շու՛ուռնաթ ը Սիյասէյէ	103
Ագճէլէրին Ֆիյ՛աթը	104

ԱՒԵՏԱՒԵՐ. Հէր հաֆթա Ճումա՛ա երբէսի կիւնիւ նեշր օլունուր։

Մեմալիք ի Շահանե վէ տիյար ը ճեմնպիյէ իչիւն սեմնէյիյի պէր վճճն ի փեշին $1\frac{1}{2}$, վէ այրը այլըդը $\frac{3}{4}$ Մեճիտիյէ, վէ պէր նիւսխեսի 30 փարա օլուպ, փօսթա իւճրէքի բաթաֆընդզա ա՛ի տիր։

Ղազեթայա տերմ իչիւն բաճրիրաք վէ ապօնե եազընմագ, վէ փօսթայա ա՛իտ մէվատտ իչիւն մէքթուպ վէ ագչէ իսթանպօլտա Ամերիգան խանընեա Մր. Հ. Ս. Պարնըմ խամինե կեօնտերիմիզի տիր։

Ամերիգան Միսիոներլէրի Շերքէթի Թարաքընաան, ՍԱՀԻՊ Ի ԻՍԹԻՆԱՋ, Ճ. Ֆ. ԿՐԻՆ
ՄԻՒ՞ԵԼԼԻՃ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ԶՕՃՈՒԳԼԸԳ ՍԻՆՆԻ

Զօճուղը եօլունըն իպրէիտասընաա Թա՛լիմ էյլէ, վէ իսթէյար օլսըղը զէ-ման պիլէ անտէն սաիմայաճագ տըր։

Սողոմ

Զօճուգ ՚էօմրիւնիւն իլք պէչ սէնէսինի պէնիմ Հանըմտա կէչիրմէն, պէն անը մէլէք տէ Հափա պիլիրիմ չէյթան տա։

Պէր Գաթոլիկ ֆաթհաը

Էյէր մէ՞մուրիյէթ ի բուհանիյէմէ պէ Թէքբար պաշլամամ միւմքին օլաա խոի, չօճուգլարա տահա զիյատե տիգգաթ ու իհթիմամ էտէճէք իտիմ։

Պաւ. Տր. Ա.լեհէ Կրէն

Միւ՞մինլէրին սայըսը չօճուգլըգտա էտիլէն Թա՛լիմ իլէ՝ պէօյիւքլէրին Թէվպէյէ կէլմէսիյլէ օլաըղընաան պին տէ-ֆ՚ա զիյատե արթար։

Տր. Ճ. Կ. Հ.ելընդ

Թէվպէ իչիւն պէօյիւքլէրէ պիր տէֆ՚ա վէրիլմէյի Հալտէ, չօճուգլարա վէ կէնճ-լէրէ իբի տէֆ՚ա վ՚ազ վէրիլէճէք օլան վազթլար կէլմէք իւզրէ տիր։

Փէնթօփօս Ճէնէ

Ուզուն միւտտէթ Հաչայարագ քէսպ էթմէյիմ Թէճրիպէ իլէ չու գամի՛ն նէ-Թիճէյէ կէլմիշիմ քի, էյէր պիր տէֆ՚ա տահա Հաչամադա մուգթէտիր օլաա իտիմ, հիմայէմէ իհալէ օլունան չօճուգ-լարա էտէ կէլտիյիմտէն օն գամի զիյա-տէ տիգգամի էտէճէք իտիմ։

Տր. Սաֆոէլ Մ՚եըր

Պիզիմ քիլիսէտե (Մէթոտիսթ) վէ ճիւմլէ քիլիսէլէրտե չօճուդլարըն Թէվ-պէ էթմէսինէ պէօյիւքլէրինքինտէն զի-յատէ էհէմմիյէթ վէրիլէճէյի վազթըն Հազլաշաըղընը կէօրմէք պէնիմ իչիւն մուճիպ ի մահզուզիյէթ տիր։

Փէնթօփօս Սմիթ

Կէչէն սէնէ զարֆընտա քիլիսէ ա՚-զալըղընա 40—50 չօճուգ գապուլ էթ-միշիմ։ Քիլիսէ ա՚զասը պուլունան չօ-ճուդլարտան հիչ պիրինի, վէ քէզալիք քիլիսէմին 2,700 նէֆէր ա՚զասընտան չօճուգլըգտա քիլիսէյէ գապուլ էտիլէն-լէրին հիչ պիրինի գամի՚ էթմէք մէճ-պուրիյէթինտէ պուլունմամըշ իմ։

Պաւ. Սթըճըն

՚ԱՀՏ Ը ՃԷՏԻՏ

՚Ահտ ը Ճէտիտ էն քիւչիւք քիթապլար-տան պիրի օլուպ, ազ վագթ զարֆընտա օգունուլմասը միւմքին իսէ տէ, հէր հան-կի պիր քիթապտան զիյատէ տիւնեայը հա-րէքէթէ կէթիրմիշ տիր։ ՚Ահտ ը Ճէտիտ ճէմ՚իյէթ ի պէչէրիյէնին իսլահընա, մէտ-նիյէթին Թէգաատիւմիւնէ, միւգթաբիպլէ-րին Թէսէլլիսինէ վէ ֆէրտլերին սա՚ատէ-Թինէ սա՞իր ճիւմլէ քիթապլարտան զիյա-տէ մէտար օլմուշ տըր։ Մէվճուտ օլան էն էսքի քիթապլարտան պիրի իսէ տէ, ճիւմ-լէ քիթապլարտան եէնի, Հա՚նի Թազէ տիր։ Պու քիթապ՝ զէմանէմիզտէ նէշր էտիլմիշ օլան հէր հանկի պիր քիթապը օգուչանլար-տան զիյատէ քիմսէլէր Թարաքընտան վէ տահա զիյատէ Թէլէղրիպլէ օգունուր։ Քի-թապ ը մէգբիւր հէր հանկի պիր քիթապ-տան զիյատէ հիւճում ու իՙթիրազա տիւ-չար օլմուշ, վէ նիչէ տիւչմէնլէրի անըն Թէ՞սիրինի քիւլլիյէն դըրտըգլարընը պէյան էթմիշլէր իսէ տէ, պու կիւն հիչ պիր քի-թապ անըն գատար հայաթ նիշանլարը կէօս-Թէրմէքտէ տէյիլ տիր։ Զէմանէմիզ մէտէ-նիյէթինէ էն զիյատէ եարտըմ էտէն պու քիւչիւք քիթապ օլմուշ տըր։ Հիչ պիր քի-թապ ՚Ահտ ը Ճէտիտ գատար Թէֆֆիճ, ի-զահ վէ Թէֆսիր օլուճամըշ իսէ տէ, հիչ պիր ՚ազլը սէլիմ սահիպլի քիմսէ անընն հայ-րէթէնկիզ մէպտէ ու տէրպէյէրինի քեամիլէն էօյրէնմիշ իտիյինի իտտա՛ա էտէմէզ։ Պու քիթապտա մէվճուտ օլան հիքմէթ խազինէ-լերի ինսանընն ՚ազլընտան հիւքմէք տիր։ ՚Ահտ ը Ճէտիտ պիր եա իքինի միւսԹէհնա օլարագ Թա՛լիմիզ քիմսէլէր եէտիյլէ գա-լէմէ ալընմըշ, վէ անտէ միւնասէբիճ օլան խէյաս ուսուլը Ֆիլիսթինին պիր քէօյունտէ միւԹէվէլլիտ Զաթ Թարաքընտան վա՚զ ու Թէզկիր օլունմըշ իսէ տէ, իչպու էն միւնէվվէր ՚ասրըն էն ՚ազլուը վէ Թա՛լիմ-լի դէվաթը անը հայրէթ ու զայրէթէ Թէֆ-Թիչ էթմէքտէ տիրլէր։

ՑԻՍՈՒՍԸՆ ԻՍՄԻ

Ցիսուսըն իսմի պէնի պէչէրին Թարիւ-խինտէն չըգարըլտըգտա հէր չէյ գարմագա-րըչ պիր հէյ՞էթ քէսպ էտէր. չի՛րէ ՚ա՞իտ Թահրիրաթտան չըգարըլտըգտա մապագի զըմանըն պէօյիւք փայը խարմանտա գալան սաման ուֆաղընա պէնդէր. մի՛մարըգտան չըգարըլտըգտա գապիլիյէթ ի ինսանիյէնին էսէրի օլարագ տիւնեատա կէօրիւլէն միւ-քէմմէլ պինալարտա մա՛նա գալմագ. Խրիս-Թիյանլարըն միւլահազա վէ Թէհարրիյաթը մահվ էտիլէրէք իսմի ճէլիլի մէգբիւր ՚իւ-լում ու ֆիւնունտան չըգարըլտըգտա ՚իլմ տարմա տաղըն օլուր. վէ միլլէթլէրին ու-մուր ը սիյասիյէսինտէն չըգարըլտըգտա զի գըյմէթի պիր չէյ գալմագ։

Մ. Թրիվլօն Ֆրանսա Ագատէմիասը հու-զուրընտա իրատ էթմիյի պիր նուԹգտա «Հագգը իճրա էթմէք գանընտա օլան մէպ-տէմիզին էսասը Տին ի Մէսիհիէն սուս-տուր էտէն ֆէլսէֆէ տիր» տէմիչ տիր։ Րընան տախի «Ցիսուսըն իսմինի տիւնեա-տան գալտըրմագ տիւնեանըն Թէմէլլէրինէ սարսմագ տըր» տէմիչ տիր։ Ցիսուսըն իս-մի տիւնեա Թէգաատիւմիւ Թարիխինին հէր սահիֆէսինտէ փարլագ եազը իլէ մուհար-բէր օլուպ, հուսուսէ կէթիրմիյի նուր իլէ օգունա պիլիր։ Ցիսուսըն մուհագգէթի տիւնեատա կէօրիւլէ կէլէն էն ֆասըգ ա-տէմլերի պիլէ Թաթհիր ու Թէրֆի՛ էյլէմիչ տիր։ Շէյֆանլար պիլէ Անըն հիւքմիւնէ Թապի՛ օլմուշլար տըր։ Տիւնեանըն հէր ճիհէթինտէ Անըն եէտիյլէ ճալիպ ի տիգ-գամ միւ՚մինլէր իճրա օլունըղը ինքեար դապուլ էթմէզ պիր հագգըմ տըր։ Ցի-սուս ինսանըն սայմագա մուգթէտիր օլմա-յաճագը տէրէճէ չօգ վէ միլեօնլարճա քիմ-սէլերի ՚էօմրիւն հէր ֆէլաքէթինէ Թէհամ-միւլ էյլէմէյէ, իգԹիրապտա մէսրուր օլ-մագա, վէ իչքէնճէ էտնասընտա իլահի Թէ-

ՀՎԱՓՎԿՈ ՆՈՒՈՂՈ ՆՏՂՆԵՒՈ

[Պատմվոր վ սեղե]

Ինչ ա՞ֆեդ ասելու կայ Նուռուզ Ղամբարի մասին։ Ինչ որ ասելու կայ, ինքն էլ գիտի, ես էլ գիտեմ, ամբողջ գյուղը գիտի

մէալէքինի իալթիտա թահսին էթմէզ իտիք իսէ տէ, չիմտի թահսին էտէրիզ։ Արզու էտէրիզ քի իսթանպօլտա, իզմիրտէ վէ պու 'ատէթին հիւքմ սիւրտիւյիւ սա՞իր մահալէրտէ պիր գալ թէ՞սիրլի վէ զէնկինն ֆամիլեալար պիլ իթթիֆագ պու 'ատէթէ գարշը դօյալար։

Էլպհէյէ 'ալագատար օլան պիր տիկէր խուսուս տահա օլուպ, օ տախի թէմիզլիք տիր։ Կէչէն հաֆթաքի պէնտիմիզլէ պու խուսուստան պիր ազ պահս էթմիշ օլորղմըզտան պու տէֆ'ա եվինէ ուզուն ուզատիյէ պահա հաճէթ եօգ իսէ տէ, սալթ տիշարըքի էլպհէյի թէմիզ թուրթմագ քեաֆի օլմատըղնը պէյան էթմէք իսթէրիզ։ Պա'զը քիմսէյէր վար քի, այագ վէ չօրապլարընը եըյդամագ ֆիքրլէրինտէն պիլէ կէչմէզ։ Մա'ազ Ալլահ պէօյլէյէրտէն պիր օտատա էյէր պիր գալ քիչի պուլունուր իսէ, փէյտա էթթիքլերի գօգու սայքի տայանըլմազ տէրէճէտէ մէնֆուր օլուր։ Իչ էովապլարը տախի չօգ տէֆ'ա եըյդանմալը տըր։ Ֆիրլիվէք սըհհէթէ մուղիրը օլորղը կիպի, նէզաքէթսիզլիք տախի տիր։ Ֆագաթ տահա պայդա իտիլեր պուլուպ տա վիճուտա վէ էլպհէսինի եըյդամայան քիմսէյէ վէրմէք իչինի օգուշանլարըմզդա իհալէ էտէրիզ։

(Մ՚ապա՚ը Ձոր)

ՎԱԼԻՏԷՆԻ ԱՍԼԱ ՈՒՆՈՒԹՄԱ

Կէնճլէրին իսլահընա չալըշմադտա օլան պիր զաթ չէօյլէ տէմիշ տիր։ «Հադդ եօլտան սափմըշ օլան պիր կէնճին գալվինէ վալիտէսինին զիքրի գատար հիչ պիր չէյ թէ՞սիր էտէմէզ։ Անը քէնտի մէսլէքինին քէօթիւ օլորղընա հիչ պիր չէյ իլղամ էտէմէտիյի հալտէ, վալիտէսինին մուհապէթինին զիքրի կէօզլէրինտէն թէվվէք եաչլարը տէօքտիւրիւր։» Ձօն Նիւթըն տիղլերի իւզերինտէ տու՚ա էթմէք էօյրէնմիշ օլորղը, վէ քէնտիսի տահա սէքիզ եաչընտա իքէն վէֆաթ էթմիշ օլան վալիտէսինի էն քէօթիւ կիւնլէրինտէ ասլա ունուտտամազ իտի։ Միւմահիլէյհ մուխթարայա օղրատըղընտա, «վալիտէմին Ալլահը, րահիմ Ալլահ, պահա թէրահհիւմ էյլէ,» տէյիւ նիյազ էտէր իտի։ Պիր 'ասքէր եա պիր կէմիճինին էն չէտիտ միւզայագա զէմանընտա հէր չէյտէն եվվէլ քէնտի վալիտէսինի տէր խաթր էթմիյլ հադդ իւզրէ սէօյլէնմիշ տիր։ կէնճ կէչիրմէքտէ օլորղը սէրսէրի 'էօմրիւն հէր հալինտէ վալիտէսինին մուհապպէթի ի 'ազիզէսի վէ զիքր ի ճէմիլինի խաթրընտան չըգարամազ։ Պրագտորը ասն վասիյէթ վալիտէսինէ 'ա՞իտ օլուր, վէ ասն նէֆէսի անըն իսմինի զիքր էտէր։ Էվլատընա տինտարլըդ տէրսինի, վէ օղուլըդ վազիֆէլէրինի էօյրէտէն վալիտէ սա՚յ ու ղայրէթինին նաֆիլէ օլմատըղընը տա՞իմա տէր խաթր էթմէլի տիր։ Կէնտիսի պու տիւնեատան կէչէ պիլիր իսէ տէ, պրագմըշ օլորղը հիւսն ի թէ՞սիր պագի գալաճագ տըր։ Նայ գըրըլմըշ իսէ տէ, օգ ա թըլմըշ օլորղընտան եէրինի պուլաճագ տըր։ Պիր կէնճ եըլլարդա կիւնահտտա եաչայա պիլիր իսէ տէ, վալիտէսինին հէրարէթլի տու՚ալարընը խաթրընա կէթիրտիյինտէ դալգի եումչայաճագ տըր։ Սա՞իր մուսիդալարըն սէտասը զա՞իլ օլուր իսէ տէ, վալիտէմիզ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՅՈՒՂԱՑԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՐԿԵՐ Ը ՏԱՐԻՆ ՎԱ ՎԱՀԿ Ը ՀԱՐԿԵՐ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՅՈՒՂԱՑԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

2.

ԵՐԵՎԱՆԻ

Ի Տիրոջմէ հետ ես ալ ուզեցի գրել Երեւանի մասին, որ ինձ համար ամենասիրելի քաղաքն է աշխարհիս երեսին։ Ես ծնած եմ Երեւան, ապրած եմ Երեւան, ու ինչ որ գիտեմ, Երեւանէն գիտեմ։ Ուրիշ տեղ չեմ եղած, ուրիշ տեղ չեմ տեսած։ Ինչ որ գրեմ, Երեւանի մասին պիտի գրեմ։ Ուրիշ տեղ չեմ գրեր։

Ես Երեւանի մասին գրելու համար ոչ մեծ պատրաստութիւն ունիմ, ոչ մեծ նախապատրաստութիւն։

եագըն վագթլարաա զուհուբ էյլէմիչ օլուպ, անը պուբատա պիքր էթմէմին սէպէպի կէնճլէրին 'ապլարընըն էրմէսիյի պիր չօգ խուսուսլարը լզահ էթմէքտէ կէօրիւնմէսի տիր։ Իչպու ֆիքրէ կէօրէ, կէօքտէ փարլայան քիաֆէֆ ի ճիրմէր, եա'նի ասիման քիւմէյերի, գուլյուղը եըլարզլար, սապիթ եըլարզլար, սէյյարէյէր եախօա գամէրլեր 'այնի վէճէյէ թէչէքքիւլ էթմէյէ պաչլարլար։ Զանն օլունույօր քի, էն եվվել անլեր պիրի պիրինտէն փէք ուզագ օլան վէ փէք սիւբ'աթլէ հարէքէթի էթմէյէն դէրրէյէրտէն 'իպարէթի տիրլեր։ Իչպու դէրրէյէր պիրլէրինէ չարփըշըպ, պիր չագմագ թաչը պիր չէվիչ չարփըշմագլէ դիյա հասըլ էթտիկի միսլիւ զիյա հասըլ էտէրլեր։ Միւսաատմէյէր իպթիտա փէք չօգ օլմաորընըսան, հասըլ օլան զիյա փէք սէօնիւքը իսէ տէ, վագթ միւրուրիյլէ դէրրէյէր պիր մերքէզին էթրաֆընա թօփլանըրլար, վէ իչպու մերքէզ դէրրէյէրին պիրի պիրինէ եագլաչըպ տահա չօգ տէֆ'ա չարփըշմալարը, վէ պու սէպէպտէն տահա զիյատէ զիյա վէ հէրարէթ հասըլ էթտիքլերի սէպէպտէն տահա փարլագ օլուր։

Պու եօլ իլէ սէմալաթտա սիւա կիպի պէյազ զիյա փարչալարը միսլիւս կէօրիւնիւպ տէ սաման օղրըսը թա'պիր օլունան ճիրմէրէր չէմստէն տահա սրճագ օլան սա"իր ճիրմէրէ թէհավվիւլ էտէրլեր, վէ սաատճէ զիյա նօգթալարը կիպի կէօրիւնիւպ տէ եըլտրզ թա'պիր օլունտրզլարը հալէ կէլինճէ միւրէքքէպ պուլունտրզլարը հէփ զէրրէյէր մերքէզլէրինէ էրիչէրէք տէրէճէ ի հէրաբէթլերի արթար, չէօյլէ քի 'աղըպէթ անլերին հէփիսինին հարէքէթի հէրարէթէ թէհավվիւլ էտէր, վէ զայէթ իւլ զայէ սրճագ օլան պուխար կիւլլէյերի մէյտանա կէլիր, վէ իչպու կիւլլէյեր արթըգ հէրարէթ հասըլ էթմէմէյէ պաչլայընճա սօղուսմաղա պաչլարլար։ Շէմս իչթէ պէօյլէսի սօղույան պիր կիւլլէ օլուպ, վագթ կէլճէճէք քի սօղույա սօղույա քիւրէ ի արզ հալինէ թէպտիւլ էտէճէք տիր։ կիւնէչ իլէ քիւրէ ի արզընը քիմեէվի թէրքիպլէրինին պիրի պիրլէրինէ պու տէրէճէ պէնզէր օլմալարընըն սէպէպի իչթէ պունտան տըր։ Էյէր հագիգաթ ը հալ պունտան 'իպարէթ իսէ, պիզ հէփ եըլտրզլարընն րէնքլերինի զօլայճա իզահ էտէ պիլիրիզ։ Պիր եըլտրզ հէրարէթինին մուխթէլիֆ տէրէճէլէրինտէ մուխթէլիֆ րէնքլեր ալըր։ Վագա'ա պա'զէն հէրարէթին իքի ֆէրզլի տէրէճէլէրինտէ սայքի հէման 'այնի րէնք հասըլ օլմագտա իսէ տէ, չունը տա պիլիրիզ քի զայէթ պէյազ կէօրիւնէն եըլտրզլար սօն տէրէճէ սրճագ, սարը կէօրիւնէն եըլտրզլար տահա սօղուդ, զայէթ գըրմըզը 'ալէլ խուսուս գան գըրմըզը րէնքտէ կէօրիւնէն եըլտրզլար քէնտիլէրին հէփ տէվրլէրինի պիթիրմիչ օլուպ, հէման հէման կէօրիւնմէզ օլաճագ հալտէ տիրլեր։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱՔ

ՈՒՖԱԳ ԹԷՖԵՔ ՇԷՅԼԷՐ

(12ՆՇԻ Նոսխէրէն մապա'պ)

Ա.զաճ հափրագը լինճէ պիր չէյ իսէ տէ, անը գալընլըզընա քէսիպ թէֆթիչ էթուլյմիզտէ պիր թագըմ զաթլարաան, վէ պու գաթլարըն պի հիսապ էվ'իյէ, եա'նի հիւճրէճճիքլէրէն 'իպարէթ օլտրզընը կէօրիւրիւզ։ Պու էվ'իյէլեր օլ զատար ուճագ տըր քի, էնվէրի $\frac{1}{2500}$ վէ պօյլարը $\frac{1}{800}$ փարմաղը թէճճաղըն վագթլարաա զուհուբ էյլէմիչ օլուպ, անը պուբատա պիքր էթմէմին սէպէպի կէնճլէրին 'ապլարընըն էրմէսիյի պիր չօգ խուսուսլարը լզահ էթմէքտէ կէօրիւնմէսի տիր։ Իչպու ֆիքրէ կէօրէ, կէօքտէ փարլայան քիաֆէֆ ի ճիրմէրէր, եա'նի ասիման քիւմէյերի, գուլյուղը եըլարզլար, սապիթ եըլարզլար, սէյյարէյէր եախօա գամէրլեր 'այնի վէճէյէ թէչէքքիւլ էթմէյէ պաչլարլար։ Զանն օլունույօր քի, էն եվվել անլեր պիրի պիրինտէն փէք ուզագ օլան վէ փէք սիւբ'աթլէ հարէքէթի էթմէյէն դէրրէյէրտէն 'իպարէթի տիրլեր։ Իչպու դէրրէյէր պիրլէրինէ չարփըշըպ, պիր չագմագ թաչը պիր չէվիչ չարփըշմագլէ դիյա հասըլ էթտիկի միսլիւ զիյա հասըլ էտէրլեր։ Միւսաատմէյէր իպթիտա փէք չօգ օլմաորընըսան, հասըլ օլան զիյա փէք սէօնիւքը իսէ տէ, վագթ միւրուրիյլէ դէրրէյէր պիր մերքէզին էթրաֆընա թօփլանըրլար, վէ իչպու մերքէզ դէրրէյէրին պիրի պիրինէ եագլաչըպ տահա չօգ տէֆ'ա չարփըշմալարը, վէ պու սէպէպտէն տահա զիյատէ զիյա վէ հէրարէթի հասըլ էթտիքլերի սէպէպտէն տահա փարլագ օլուր։

Պու եօլ իլէ սէմալաթտա սիւա կիպի պէյազ զիյա փարչալարը միսլիւս կէօրիւնիւպ տէ սաման օղրըսը թա'պիր օլունան ճիրմէրէր չէմստէն տահա սրճագ օլան սա"իր ճիրմէրէրէ թէհավվիւլ էտէրլեր, վէ սաատճէ զիյա նօգթալարը կիպի կէօրիւնիւպ տէ եըլտրզ թա'պիր օլունտրզլարը հալէ կէլինճէ միւրէքքէպ պուլունտրզլարը հէփ զէրրէյէրտէն մերքէզլէրինէ էրիչէրէք տէրէճէ ի հէրարէթլերի արթար, չէօյլէ քի 'աղըպէթ անլերին հէփիսինին հարէքէթի հէրարէթէ թէհավվիւլ էտէր, վէ զայէթ իւլ զայէ սրճագ օլան պուխար կիւլլէյերի մէյտանա կէլիր, վէ իչպու կիւլլէյեր արթըգ հէրարէթ հասըլ էթմէմէյէ պաչլայընճա սօղուսմաղա պաչլարլար։ Շէմս իչթէ պէօյլէսի սօղույան պիր կիւլլէ օլուպ, վագթ կէլճէճէք քի սօղույա սօղույա քիւրէ ի արզ հալինէ թէպտիւլ էտէճէք տիր։ կիւնէչ իլէ քիւրէ ի արզընը քիմեէվի թէրքիպլէրինին պիրի պիրլէրինէ պու տէրէճէ պէնզէր օլմալարընըն սէպէպի իչթէ պունտան տըր։ Էյէր հագիգաթ ը հալ պունտան 'իպարէթ իսէ, պիզ հէփ եըլտրզլարընն րէնքլերինի զօլայճա իզահ էտէ պիլիրիզ։ Պիր եըլտրզ հէրարէթինին մուխթէլիֆ տէրէճէլէրինտէ մուխթէլիֆ րէնքլեր ալըր։ Վագա'ա պա'զէն հէրարէթին իքի ֆէրզլի տէրէճէլէրինտէ սայքի հէման 'այնի րէնք հասըլ օլմագտա իսէ տէ, չունը տա պիլիրիզ քի զայէթ պէյազ կէօրիւնէն եըլտրզլար սօն տէրէճէ սրճագ, սարը կէօրիւնէն եըլտրզլար տահա սօղուդ, զայէթ գըրմըզը 'ալէլ խուսուսա գան գըրմըզը րէնքտէ կէօրիւնէն եըլտրզլար քէնտիլէրին հէփ տէվրլէրինի պիթիրմիչ օլուպ, հէման հէման կէօրիւնմէզ օլաճագ հալտէ տիրլեր։

Ա.զաճ հափրագը լինճէ պիր չէյ իսէ տէ, անը գալընլըզընա քէսիպ թէֆթիչ էթուլյմիզտէ պիր թագըմ զաթլարաան, վէ պու գաթլարըն պի հիսապ էվ'իյէ, եա'նի հիւճրէճճիքլէրէն 'իպարէթ օլտրզընը կէօրիւրիւզ։ Պու էվ'իյէլեր օլ զատար ուճագ տըր քի, էնվէրի $\frac{1}{2500}$ վէ պօյլարը $\frac{1}{800}$ փարմաղը թէճճաղըն ճավուզ էթմէզ։ Եափրաղըն իւսթ սաթհընտա պիր թագըմ գալըն տիվարըը, եասըգ էվ'իյէլեր պիր զար թէչքիլ էտիպ, եափրաղը չէմս վէրթէվվէրինին հէրարէթինտէն մուհաֆազա էտէրլէր։ Պու զարըն ալթընտա պիր թագըմ եիւքսէչ վէ տար հիւճրէչլեր պուլունուպ, եափրագա հէչիլ բէնք վէրէն մատէյի հավի տիրլեր, վէ եափրաղըն մի'տէյերի մագամընը թուԹարլար։ Տահա աչագը էնտիյիմիղտէ եափրաղըն բիյէթ, եա'նի ճիյերինի պուլուրըզ։ Ճիյերի պիր թագըմ տէլիքլի էվ'իյէլերտէն 'իպարէթի օլուպ, պու էվ'իյէլեր եափրաղըն ալթ զարընտա պուլունան խուսուսի մէճրալար եախօա պօղագլար վասըթասըյլէ խարիճաէքի հավա իլէ 'ալագա վէ անը թէնէֆֆիւս էտէրլեր։ Հավատաքի համդէ ֆահմ (Carbonic Acid) պու հիւճրէյլերէ կիրտիյինտէ թահվիլ, վէ անտեքի ֆահմ (Carbon) այրըլըպ հրֆպ, ֆ-վեպէ է-Ը հոմոմէ (Oxygen) զագը իսէ թէքրար իխրաճ օլունուր։ Համիլ ի ֆահմի ինտան վէ հայլանա մուզիրր, միւվէյլիա իւլ հումմուզէ իսէ պատի ի հայաթ ու սա'ատէթ տիր։ Պէօյլեճէ հէր պիր աղաճ վէ ֆիտան եափրաղը հավայը փաքլէմէյէ մախսուս պիր քիւչիւք ֆապրիգա օլուպ, պաճալարընտան թա'ճիզ էտէն թիւԹիւն տէյիլ, իլլա հայաթ րուհը իխրաճ էթմէքտէ տիր։ Նէֆէս մէճրալարը՝ լահանա եափրաղընըն ալթ զարընտա թագրիպէն պիր միւրէպպա' փարմագ սաթհտա 451,000 տանէ մէվճուտ օլաճագ գատար չօգ տըր։ Վատաթ պէօյիւքլիւքտէ պիր փէլիտ եափրաղընըն 2,000,000 գատար պէօյլէ մէճրալարը վար տըր։ Տիչարը վէրիլէն հավա իլէ պէրապէր աղ չօգ բիւԹուպէթ տախի իխրաճ օլունտրզընտան, անըն իխրաճընը թա'սիլ ու թէսվիյէ, վէ խարիճաէքի հավանըն տէրէճէ ի հէրարէթինէ թէվֆիգ էյլէմէք իչին պու մէճրալարըն աղըզնտա իքի զափագ օլուպ, իչպու գափագլար իգԹիպա ի հալա կէօրէ աչըլըր եախօա գափանըրլար։ Զայըր օԹու գապիլինտէն օլան պա'զը նէպաթաթ տախի եափրագլարընը տիւրմէքլէ մէճրալարընը քիւլլիյէն իխֆա էտէրլեր։

ԲիւԹուպէթի լիւզումընտան զիյատէ տիչարը վէրմէյէ գարյը պիր չարէ տախի նէպաթաթըն տալլարընը վէ եափրագլարընը գափյան նագիք գըլլար տըր։ Տիկէր Թաբաքտան պու գըլլար հավատա մէվճուտ բիւԹուպէթի ճէզպ էթմէյէ տախի մէտար օլուպ, ըսբրդան կիպի պա'զը ֆիտանլարտա տախի միւտաֆա'ա սիլահլարը տըրլար։ Զօգ ֆիտանլարտա վէ աղաճլարտա կէօրիւնէն տիքէնլեր տախի անճագ գըլլարըն ֆարդը չէքլէրի տիր։

Ճիւմլէ նէպաթաթըն տալլարընտա վէ եափրագլարընտա մէվճուտ օլան սուչը վէ անլերէ լազըմ կէլէն զըտայը Թիւրապտան էմիպ, ֆիտանըն ֆարդը ճիհէթլէրինէ նագլ էյլէյէն մէճրալար փէք լինճէ վէ ուզուն պօրուլար տըր։ Իչպու պօրուլար ուճագ էվ'իյէլերին եէքտիկէրինէ իրԹիպաթընտան հասըլ օլմուչլար տըր։ Պունլար պա'զէն օլ գատար լինճէ տիր քի, պիր փարմագ գուլԹըրընտա օլան պիր աղաճ տալընտա անլերտէն 1,200,000ի հան հանա գօնուլմըշ, վէ արալարը տախի գավի վէ գա"իմ գալմալարը իչիւն գալըն վէ գուվվէթլի օտուն քէրեմէթի իլէ տօլտուրըլմըշ տըր։ Լազըմ կէլէն սէյյալէ պու լինճէ պօրուլար վասըԹասըյլէ Ա.մէրիգանըն 300 այագ իրԹիճա'ընտա ճէսիմ չամ աղաճլարընըն Թա թէվէսինէ գատար նագլ օլունա պիլիյօր։ Պու պօրուլար պիզիմ սուս եօլու պօրուլարընտան ֆարդը օլարագ Թրգանմազլար, վէ ալտրգլարը սէյյալէտէ պուլունան ֆարդը մատէյերի միւԹԹասըլ էվ'իյէլերէ տէրանպար իլէ աղաճըն զըտասընը վէ ֆարդը խասսկէթէրինի թէտարիք էտէրլեր։ Կիւլիւն խօչ գօգուսը, իւզիւմիւն ԹաԹը սույը վէ էյմանըն զըրմըզը եանագլարը պու պօրուլար իլէ էվ'իյէլերին փօԹասընտան չըգմըշ տըր։

Փամուգ թէլլերի տախ ուզուն էվ'իյէլեր օլուպ, պօյլարը բուպ' վարմագտան պիր պուչուգ վարմաղա գատար տըր։ Գուբրու հալլերինտէ չերիա չէքլինի ալտպ, գալընլըզլարը $\frac{1}{400}$ վէ էնվէրի $\frac{1}{100}$ փարմագ գատար տըր։ չէօյլէ քի 50 նօմէրօլըգ մաքինա թիրէսինին գալընլըզընը մէյտանա կէթիրմէք իչիւն պու էվ'իյէլերին ագալլի 50 տանէսի պիրլէչմէլի տիր։ Իչպու թիրէնին 200 հարտալըգ պիր մագարասընը մէյտանա կէթիրմէք իչիւն 50,000 գատար էվ'իյէ լազըմ տըր։ Պիր եագալըգտա թագրիպէն 350,000 փամուգ էվ'իյէլերի օլուպ, պիր գօլալը կէօմլէք ագալլի 15,000,000 էվ'իյէլերտէն 'իպարէթի տիր։ Խնանմայան սայընն։

Իփէք թէլլերի տախ զայէԹլէ լինճէ իտիյինտէն, 1,500ի պիր փարմագ էնինտէ, հախօա 200ի 50 նօմէրօլըգ տիքիչ թիրէսի գալընլըզընտա օլուր։ 10,000 մէԹրօ հախօա իքի սա'աԹլըգ հօլ պօյունտա պիր իփէք թէլ անճագ պիր տիրճէմ աղըրլըզընտա տըր։ Պու թէլլեր իփէք պէօճէյինին աղլընըն իքի թարաֆընտա պուլունան պիրէր տէլիքտէն չըգըպ, չըգտըգտան սօնրա պիրպիրինէ հափըչարագ պիր թէք թէլ թէչքիլ էտէրլեր։ Պիր իփէք պէօճէյինին պիր գօղա հափմագ իչիւն սարֆ էթտիյի մատտէ գօղանըն իչ եիւղիւնիւ իհաԹէ էտէն գապա իփէքտէն մա'տա, 200–300 մէԹրօ պօյունտա պիր պիւԹիւն թէլ տիր։

Էօրիւմճէք պէօճէյինին աղլարընը քի՞մ պիլմէզ։ Իփէք թէլլինտէն տահա զա'իֆ օլան օլ լինճէյիք պիւրիւնճիւքլէր փէք էմէքլի իփլէրտէն եափըլմըշ տըր։ Էօրիւմճէք պէօճէյինին գարնընըն արտ Թարաֆընտա 4 հախօա 6 Թիւմսէքլեր օլուպ, պու Թիւմսէքլեր սիւնկէր կիպի տէլիք տէլիք տիրլեր, վէ պէօճէյին նէվ'ինէ կէօրէ հէր Թիւմսէքտէ 30–160 տէլիք պուլունուր։ Տէլիքլերտէն պիր սէյյալէ իխրաճ օլունուպ, հավայա մազհար օլարգտա սէրԹէլլեր, վէ պէօճէքէ արտ այագլարը իլէ անը էյրիպ աղընը տօգուր։ Պու մահիր ուրզանճը իգԹիզա ի հալա կէօրէ չարխլարընն սալթ պիր իքխինի հախօա ճիւվէլէսինի պիրլիքտէ իչլէտէ պիլիր, վէ իփլէրինի լիւզումընա կէօրէ լինճէ հախօա գալըն հավար։ Քէնտիրի տիւքէնտիյի Թագտիրտէ պիր գաչ սինէք ԹուԹուպ հինէ քէրեսԹէ գաղանմըշ օլարագ իչինէ տէվամ էտէր։ Էվվէրիմիղտէ պուլունան 'ատի էօրիւմճէք պէօճէյինին լինճէ իփլերի 400 Թէլտէն 'իպարէթի տիր։ Օլ Թէլլերէ պէտէլ 'ատի տիքիչ Թիրէսի գօնուլսա՝ սըրչա վարմագ գալընլըզընտա պիր իփ օլուր։

Պիր աղ տախի պէն ի պէչէրին վիւճուտընա 'աթֆ ը նագար էտէլիմ։ —վիւճուտ տիմիզ պինասընըն Թէմէլի օլան քէմիքլէր սինն ի պիւլուղա էրմիչ պիր քիչիտէ 20–30 գըյէ սրգլէթինտէ տիրլեր։ Պունլար ֆարգլը պէօյիւքլիւքտէ իսէլէր տէ, ճիւմլէսի տէ զայէԹլէ ուճագ էվ'իյէլերտէն 'իպարէթ օլուպ, իչպու էվ'իյէլերտէն 5,000ի անճագ պիր փարմագ էնի ևէր ԹուԹար։

Քեմիքլերի իհաթէ, վէ ճիսմին ֆարպլը ճիհէթլերինաէ ֆարպլը մագսէտլերէ խըտմէթ էյլէյէն 300–400 դաւար այը 'ազալէլէր վար տը։ Պունլար իլէ էլիմիզ հարէքէթ էտիպ, կեահ վիւճուտիմիզէ ղըտա թէտարիք էտէր, կեահ աղը եիւքլէր գալտըրը, կեահ սիյանէթ ի նէֆսիմիզէ վասըթա օլուբ, կեահ կիւզել բէսմլեր թէրսիպ էյլեր, կեահ տախի իֆտաէ ի քէլամա թագվիյէթ ղըմնընտա կէօնակէօն հարէքէթլեր էտէր։ 'Ազալէլէր իլէ այագլարըմըզ պիզի մահալտան մահալա նագլ էյլեր. տիլիմիզ հարէքէթ էտիպ ախէրլերի մէսրուր եա մէ'յուս գըլար. չէշմիմիզ կեահ ախէրին գալպլինի մուհապպէթ 'ալեվլերի իլէ իմրագ էյլէյէն պիր սուղիչ վէ միւլայէմէթ, կեահ իսէ արզանա պիլէ տէհլիլէթֆիզա օլան պիր հէյպէթ ու չիտաէթ քէսպ էտէր։ 'Ազալէլերին հարէքէթի փէք սէր'լ տիր։ Աղըր եիւրիւյէն պիր ատէմ այագլարընը պիր տագիդէտէ 50 տէֆ'ա իլէրի վէ կէրի սալար, վէ գօչմագտա օլան պիր ատէմ տագիդէտէ 200 ատըմ ալարագ այագ 'ազալէլերի 200 տէֆ'ա իսթիխար վէ իմթիհտատ էտէրլէր։ Փիանօ չալան նագիք էյլերին օյնագլարը պիր տագիդէտէ 360 տէֆ'ա, վէ մահիր պիր քէմանքէչին օրթա փարմաղը պիր տագիդէտէ 600, եախօտ սանիյէտէ 10 տէֆ'ա հարէքէթ էտէ պիլիր։ Թէքէլլիւմատ հէր պիր հարֆըն թէլէֆֆիւղիւ իչինն տիլիմիզտէ, տուտագլարըմըզդա վէ հրնճերէտէ պուլունան 'ազալէլէր կէօնակէօն հարէքէթլերտէ պուլունուրլար։ Զափուք սէօյլէյէն պիր ատէմին սանիյէտէ 22, եախօտ տագիդէտէ 1,320 հարֆ թէլէֆֆիւզ էտէ պիլիր օլըղը թէճրիպէ իլէ կէօսթէրիլմիչ տիր։ Տէմէք տիր քի մէղքիւր 'ազալէլէր պիր տագիդէ զարֆընտա 1,320 ֆարպլը հարէքէթլեր էթմէյէ մուդթէտիր տիրլեր։ Պու ճիւմլէ նէթիճէլեր իսէ 'ազալէլերի թէչքիլ էտիպ տէ $\frac{1}{20000}$ — $\frac{1}{50000}$ փարմագ գութրընտա օլան լիֆլեր մա'րիֆէթիյլէ հուսուսլէ կէլմէքտէ տիր։

(Մապա'զը վար)

Մերզիֆուն, Ա. Գօլճ — Ց. Ց. ՄԱՆՈՍԱՃԵԱՆ

ՍԸՇՀԷՔ Ի ԲԱՊԻ'ԻՅԷՅԷ ՏԱ'ԻՐ ԻԽՔԱՐԱՔ

(12ՆՇԼ ՆոաոխԷՔՊԷՆ մապա'պ վէ խէՐաՄ)

Հէր չէյ իչիւն գան ալմա, չիւնքի չօգ թէհլիքէլի տիր։ Տէհլուէյի կիպի «Գան վիւճուտին հայաթը տը։» էյեր պիրի խաստա իսէ գանը էքսիլմէմէք քէնտինի տահա գիյատէ գա'իֆլէնտիրիր։ Գանը թէմիզլէմէք կէրէք տիր քի քէնտի իչինի էյի կէօրսիւն։ Պիր քիմսէնին պէյնի թէհլիքէյէ օղրար իսէ, օլ գէման գան պալա տօղրու չօգ ճէվէլան էթթիյինտէն, պօյնընա եա այնընա սիւլիւք եափըշըրմագ կէրէք տիր։ Լաքին հէքիմի չաղըրմալը տըր քի էվվէլա խաստայը կէօրսիւն, վէ էյեր պիր չէյէ վուրուլմազլէ մէճբուռ օլմուշ իսէ, գէտէլէնէն եէրէ սիւլիւք եափըշըրմագ չօգ ֆա՞իտէլի տիր։ Լաքին հիւմմա իչիւն 'ալիմ հէքիմլեր ասլա գան ալմայըզ, նէրէտէ ազրը վէ չիւ վար իսէ խարտալ լափասը գօրլար։ Պէօյլուք պիր գաշըգ խարտալը պիր ազ ըլըգ սու իլէ գարըշարը, վէ եաչ եաչ լինճէ պիր պէղ իւզէրինէ չէք քի թէնինէ չափուք թէ՞սիր էթմէսին։ Խաստա տայանամայաճագ գաւար գըզմըշ իսէ, իւզէրինտէն գալտրը վէ եագըն պիր եէրէ գօ, վէ սօնրա բահաթլանընճայատէյին եկինէ իլգ եէրին իւզէրինէ գօ։ Լաքին էյի տիդգաթ էթքի, եէրի եագըզ եարա աչմասըն։

Էնվա'ի վագը'ալար իլէ պիր գալ'ատմա գալ'նը

1. Պիր քիմսէ գալա՞էն պայըլըր իսէ, անը սըրթը իւսթիւնէ եասթըգսըզ եաթըր, գուշաղընը կէվկէթ, փէնճէրէլէրի աչ, եանընտա չօգ ատէմ գալմասըն, վէ թէզ էյի օլուր։ Սօնրա պիր ազ սօղուդ սու իչիրմէլի։

2. Պիր քիմսէ պիր եօլ իլէ զէհրլի պիր չէյ իչմիչ իսէ, անիտէ պիր ֆինճան սու իլէ պիրէր գաչըգ թուզ վէ խարտալ գարըշտրըգ իչիրմէլի, լաքին էյեր մի'տէսինտէ զէհրին պիր զըսմը տահա գալմըշ տըր տէյիւ գօրգուլուր իսէ, պիր իքի եուսմուրթանընն ագընը վէ եա պիր ֆինճան գօյու գանվէ իչիրմէլի։ Պու չէյլեր զէհրի տէֆ' էտէրլեր։ Էյեր պունլար պուլունմազտա, զէյթուն եաղը եախօտ սա՞իր պիր նէվ' հաղ իչիրմէլի։

Պա'ղը քիմսէլեր ժէնգլի պիր գապտան թա'ամ եէյէրէք զէհրլէնիրլեր, օլ զէման տա պու 'իլաճլարըն իսթի'մալը լազըմ տըր։ Քէօմիւր եանտըղը վագթ տիշարը գօմալը, վէ իչինտէ սիյահ փարչա գալմայըգ, հէյիսի եանըգ քիւլ օլմայընճա իչէրի կէթիրիլմէմէլի տիր։ 'Ալէլ խուսուս կէճէ վագթը օտաստա պէօյլէ եարը եանմըշ քէօմիւր պուլունմասը չօգ մուզիրր օլուպ, չօգ քիմսէլեր պէօյլէլիքլէ վէճհաթ էթմիչ տիրլեր։ Պիր քիմսէ պու սէպէպտէն պայըլըր իսէ, պաչընա սօղուդ սու տէօքմէլի, վէ վէնճէրէլերի աչըգ էավապընը կէվկէթմէլի տիր։

3. Փարգ էտէլիմ քի պիրի գաղա՞էն եաբալանըգ եարասընտան վաֆիր գան ճէրէյան էտէյօր։ Անա էն ա'լա 'իլաճ միւսավի թարթըտա ուն վէ թուզը պիրի պիրինէ գարըշտրըգ եարանըն իւսթիւնէ պատագ տըր։ Էյէր պիր քիմսէնին եարասընտան գան սըչրայօր իսէ, պու էն թէհլիքէլի չէյ տիր. զիրա պէօյլուք պիր տամարըն քէսիլտիյինի կէօսթէրիր։ Եարա իլէ եիւբէյին պէչնինէ պիր մէնտիլ պագլամալը. վէ պագլատըգտան սօնրա վիւճուտ իլէ մէնտիլին ապասընտան պիր ատչնէք կէչիրիպ էյիճէ պիւքմէլի վէ հէքիմ կէվկնէտէք պէքլէմլի։ Էյէր պագլանմազ պիր հէր իսէ, եարանըն եանընը եիւբէյին թարաֆընտան հէքիմ կէվկնէտէք պիր ատէմ սըգսըն։

4. Էյէր պիր քիմսէնին էլպիսէսի թուզ թուչուր իսէ, տիզ իւսթիւնէ կէվերէք էլերի իլէ էլպիսէսինի թէչնինէ տօղրու սըգսըն։ Պէօյլէ էթմէսիյլէ 'ալէվ պօզուլուր, վէ էյէր սէօնմէզ իսէ քէնտի քէնտինի քիլիմ, հօրգան, հէր նէ օլուր իսէ օլսուն, եիւնատէն պիր չէյ իլէ սարսըն։ Տիչարը գաչմագ տահա զիյատէ թուզթուչըրըր։ Էյէր պիր եէրին ալթէչ վէ սըճագ սու իլէ եանար իսէ անիտէ սօղուդ սույա պաթըր, եա զէյթուն եաղը սիլ, եա իւսթիւնէ ուն էք վէ պիր չէյ իլէ սար։ Ուն վէ տէրի դուրուլմագլէ մէճբուռ օլմուշ իսէ, զէտէլէնէն եէրէ սիւլիւք եափըշըրմագ չօգ ֆա՞իտէլի տիր։ Լաքին հէքիմի չաղըրմալը տըր քի էվվէլա խաստայը կէօրսիւն, վէ էյեր պիր չէյէ վուրուլմագլէ մէճբուռ օլմուշ իսէ, զէտէլէնէն եէրէ սիւլիւք եափըշըրմագ չօգ ֆա՞իտէլի տիր։ Լաքին հիւմմա իչիւն 'ալիմ հէքիմլեր ասլա գան ալմայըզ, նէրէտէ ազրը վէ չիւ վար իսէ խարտալ լափասը գօրլար։ Պէօյլուք պիր գաշըգ խարտալը պիր ազ ըլըգ սու իլէ գարըշտրըգ, վէ եաչ եաչ լինճէ պիր պէղ իւզէրինէ չէք քի թէնինէ չափուք թէ՞սիր էթմէսին։ Խաստա տայանամայաճագ գաւար գըզմըշ իսէ, իւզէրինտէն գալտրը վէ եագըն պիր եէրէ գօ, վէ սօնրա բահաթլանընճայատէյին եկինէ իլգ եէրին իւզէրինէ գօ։ Լաքին էյի տիդգաթ էթքի, եէրի եագըզ եարա աչմասըն։

5. Վիւճուտին եօրուլմըշ իսէ բահաթ էյլէ, էյեր պէչնին եօրուլմըշ իսէ, ույու։

6. Իսհալը օլան պիր քիմսէ սըճագ եաթագտա եաթմալը, վէ իսհալը կէվկնէտէք պիր չէյ եէմմէմէլի տիր։

7. Ինդիպագը օլան պիր քիմսէ գարնը միւլայէմէթ քէսպ էտինճէյէ գաւար պիր չէյ եէմմէմէլի տիր։ Էյէր 36 սա'աթ պէքլէմէք իգթիզա էթսէ պիլէ պէքլէսին, լաքին եա սըճագ եա սօղուդ պիր իչքի իչսին, աչըգ հավատա կէզինսին քի պիր աղ թէրլէսին, պէօյլէլիքլէ իֆագաթ պուլմասը իհթիմալ տըր։

8. Աթըպպա ի մէչհուրէնին գավվինճէ, էն էյի 'իլաճ գալա'իտ ի սըհհիյէյէ իթա'աթ էթմէք տիր։

9. Պաչընն սէրին վէ այագլարընն սըճագ օլմասը պիր գա'իտէ ի 'ումումիյէ տիր։

Իսթանպօլ — ՑԱԿՈԲ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ՍԱ'ԱԹԼՏԱՆ ՄԷՔՔՈՒՄ

Գարիյէմիզ Եօզղատտան սէքիզ սա'աթ ուզագ օլուպ, չէհր ի մէղքիւրընն ճէնուպ սէմմինէ տիւշէր։ Գարիյէմիզ 42 խանէտէն 'իպարէթ օլուպ, Յ–6 Աւեւտարանատան մա'տա մապադիսի Լուսաւորչական տըր։ Պունտան ագտէմ մու'ալլիմ վէ մու'ալլիմէ իլէ իտարէ օլունուր իսթիքսէտէ, պիր պուչուգ սէնէտէն պէրու Ինճիրլի չօպանը Պատ. Եարտըմեան արամըզտա չալըշմագտա օլուպ, չիւքիւր չիմտիլիք իչիմիզ միւյեսսէր տիր։ Ճէմա'աթըմըզդա պէչ քիչի զամմ օլունտը, պէչ օն քիչի տէ հազըր օլուպ, անլերի տախի պէքլէյօրզը։

Գարիյէմիզին միւնտէթի վէ ա'լա թօփրաղը օլուպ, զանի պուղտայ հուսուսլէ կէթիրիր իսէ տէ, հավասը վէ սուչը ղայէթ սագիլ օլուպ, սըթմասը տա՞իմ իլ էվգաթ էքսիքսիզ տիր։ Գարիյէմիզ ճիվարընտա պիր չայըրլըգ օլուպ, եաղան եաղմուրլարատան նաչի օրատա պիրիքէն սուլար կէօլ հէյ՞էթինի ալարագ եաղընն սըճագ հավատա օլ կէօլէրտէն նէչ՞էթ էտէն թէ'ակֆիւն հավայը պօզար։ Հէմ օֆլարատան պիր նէվ' սինէք փէյտա օլուր քի, կէճէլէյնին էվլերիմիզէ կէլիպ զէվալը էհալիմիզի 'ամիզ վէ թա'ճիզ էտէրէք ուչդուսըզ պրագըրլար։ Պու սըղլէթ իլէ այ տէվամ էտէր իտի։ Գարիյէմիզին չայըրլըգ եէրինին էօզիւնիւ եարըպ աչագը էնտիրմէքլէ հավա թէմիզլէնիպ, սինէքլեր տէֆ' օլտու։ Իչէճէք սուչումըզ թուզլու օլուպ, անտէն տախի թա'ճիզ իքէն, գարիյէմիզին վատասը ֆազիլէթլու Տէր Օհաննէն ղայրէթիյլէ պիր թաթը սու վուռնարընտա մալիք օլա պիլմիք։ Գարիյէմիզին եէրի չօրագ վէ կէօհէրլիլ իսթիւ տիր։ Եագընընտա վազը' պիր պայըր իսթիւ փէք միւնասիպ կէօրիւնիւյօր։ Օրայա հիմրէթ օլունուրգտա պիւթիւն թէհլիքէտէն խէլաս վէ մէ՞մուլ էթախիմիզ պէրէքէթէ նա՞իլ օլաճաղըզ։ Գարիյէմիզ թախմինէն 130–140 աչնէլիք իսէ տէ, էհալիմիզ ասլա արթմամըշ տըր։ Հէր նէ գաւար հավամըզ սապիլ վէ գարիյէմիզ քիւչիւք իսէ տէ, էթրաֆ գարիյէլէր իլէ փէք սըգը միւնասէպէթիմիզ օլուպ, վա'ղիմիզ պու գարիյէլերի պիյարէթ էտէր։

Սա'աթլը — ՑԱԿՈԲ ՇԻՐԻՆԵԱՆ

Փետր. 23, 1891

ՄԻՒՖԻՏ ՔԷԼԱՄԼԱՐ

Խրիսթիյան 'էօմրիւնտէ թէատրրիւսիւ էլղէմ օլան տէրա, մահզա ֆէտաքեարլըզ տըր։

Հէնրի

Էտնա ի մուհարէպէտէ տախի գուվվէ ի ախլագիյէ, գուվվէ ի թապի'իյէնին իչէ միսալի գուվվէթլի տիր։ — Նաֆէլեօն

Էյէր պիր քիմսէ քիսէսինի գաֆասը տէրունինէ պօչալարը իսէ, հիչ պիրի անը օրատան զասպ էտէմէզ։ — Ֆըռանկլին

Ռիթապը Մուգատտէս պու 'էօմրատէ էպէտիյէթ ու սէմավիյաթը սէյր ու թէմաչա էտէնէք 'աճա՞իպ պիր տուրպին տիր։

'Իլլէթ ի վէհիմէ տէվասըն' պուլուր, ֆագաթ պէտնամ նա՞իլ ի նիքնամ օլամազ։

Մէվլի ախրէթին տա'վէթճիսի վէ տիւնհանրն սէյյահը տըր։

Ա.ինընտան աճը թէր տէօքմէյէն պիր կիւն չէչմինտէն մէրարէթ հաչը տէօքէր։

Մէնթէչէ — Ա. Վ. ԳԱՑՍԵՐՆԵԱՆ

Եարըն կէնճլէրին տու՛ա մէճլիսի սա՛աթ 8½տա Ամէրիգան խանը 'իպատէթհանէսինտէ ին'իգաս էտէճէք տիր։

ՇՈՒ՞ՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուժի Մարտ 16, վէ Ալաֆ · Մարտ 28, 1891

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Մարտ 17ենի կիւնիւ Ճիպրալթարտա տէհչէթլի պիր գազա վուգու՝ պուլմըշ տըր։ Իւֆէյֆա նամ Ինկլիզ վափորը տէրունինտէ 813 նէֆէր եօլճու վէ 67 նէֆէր կէմիճի օլտըղը հալտէ, Նափոլի չէհրինտէն Ամերիգայա կիթմէք իւղրէ Իքէն քէօմիւր ալմագ իչիւն Ճիպրալթար լիմանընա կիրտի։ Շիատէթլի բիւզկեար էամէքտէ օլուպ, վափոր լիմանտա տէմիր աթմըշ օլան Էնոքն նամ Ինկլիզ զըրհլըսընըն էօնիւնտէն կէչմէք իւթէհիյինտէն, բիւզկեար վէ ազընտընըն չիատէթինէ գարշը գոյամայարագ զըրհլընըն պուրընա չարփըլըպ եանընտան աչըլտը։ Պէշ տագիգա զարֆընտա Իւֆէյֆա զարգ օլմադա պաշլատը։ Ինկլիզ ֆիլօսընտան վէ պիր գաչ հաֆթա եվվէլ լիմանըմըզտա լէնկէր էնտազ պուլունան Ֆրէյա նամ իավէճ գօրվէթինտէն անիէ սանտալլար կէօնտէրիւտի։ Սուլար գարարմագ իւզրէ պուլունտըղընտան, ճան գուրթարանլարա եարատմ էթմէք իչիւն կէմիլէր տէնիզի էլէքթրիգ ըշըղըլա թէնվիր էթտիլէր։ Եօլճուլարըն ֆուրթունատան եիւքսէք օլան ավազարը սէպէպլինտէն տէնիզ զըյըսընտա վաֆիր խալգ թօփլանմըշ խսէ տէ, անլէր իչպու զէվալլըլարա հիչ պիր կէօնա իմտատա էտէմէմիշ տիրլէր։ Տէնիզին տալղալը օլմասընտան նաչի ճան գուրթարան սանտալար վափորա եանաչամամըշլար խսէ տէ, տէնիզէ աթըլան չօգ քիմսէյէրի թօփլամըշլար, վէ վափոր պաթարգատան սօնկրա տախսի սէրէն տիրէյինէ սարըլմըշ օլանլարը գուրթարմըշլար տըր։ Ղայրէթ ի 'ազիմէ պէզգ օլունմասըյէ պէրապէր, անճագ 318 քիչի գուրթուլըպ, մապաղի 562 ճան թէլէֆ օլմուշ տըր։ Ճան գուրթարան կէմիճիլէրտէն տախի իքի քիչի պօղուլմըշ տըր։ Էրթէսի կիւն տալղընճլար աչաղըքի վէ եօգարըքի կէօյէրթէյէրին արասընա տիւշէն մէրտիվէնլէրտէ փէք չօգ էօլիւ ճէսէյէրի պուլմուշլար տըր։ Գազանըն վուգու՝ը էօնասընտա կէօյէրթէտէքի եօլճուլար աչաղըտաքի տօսթլարընը գուրթարմագ իչիւն գօչուշըպ, 'այնի վագթտա աշաղըտաքիլէր տախի կէօյէրթէյէ չըգմազա 'աճէլէ էթտիքէրի հալտէ, արգա թարաֆլարընտան պասան գալապալըգտան նաչի օրատա սըգըլըպ գալմըշլար տըր։ Վափորըն գալտանը գուրթուլմըշ, ֆագաթ տէր տէսթ օլունմըշ տըր։ Գազանըն վուգու՝ընը կէօրէնլէրին չէհատէթինճէ, միւմախլէյէ գափտան վազիֆէսինտէ իհմալ էթմէմիշ իսէ տէ, զըրհլընըն օլ գատար եագընընտան կէչմէյէ չալըշմասընտա եանըլմըշ տըր։

—Կէչէն սէնէ սօն պահար մէվսիմինտէ Միւթթէհիտէ ի Ամերիգատա վագը՝ Նիւ Օրլէանս չէհրինէն զապթիյէ միւաիրի օլան Մր. Հէնէսի էօլտիւրիւլմիւշ օլուպ, 'ալէլ 'ումում զանն էտիլտիյինէ կէօրէ, միւամախ չէյհի էօլտիւրէնլէր քէնտինէ էօճլէրի օլան Իթալիան մուհաճիրլէր իտի։ Իչպու Իթալիան մուհաճիրլէրին չօղու էն էտնա սընըֆտան, վէ Մաֆկա նամ պիր կիղլի չըրքէթ մէնսուպ օլուպ, փէք չօգ ճինայէթլէր իճրասընա ճիւր՝աթ էթմիշլէր տիր։ Շիրքէթ ի մէզքիւրէնին րէ՝իսի Էսփօզիթօ նամ պիր Սիչիլիալը հայտուտ օլուպ, մէրդում Մր. Հէնէսի թարաֆընտան տէրտէսթ վէ մեմլէքէթինէ ի՛աատ օլունմըշ իտի։

Շէհր ի մէզքիւր էհալիսի Մր. Հէնէսինին իչպու չիրքէթ ա՛զասը թարաֆընտան գաթլ օլունտըղը ի՛թիդատընտա պուլունտըղընտան, հաքիմլէրին անլէրտէն 6 նէֆէրինի սաղը վէրմէսի իչիւն խըչմա կէլտի։ 'Ալէլ 'ումում զանն օլունտըղընա կէօրէ, հաքիմլէրտէն պա՛զըլարը րիչվէթ ալմըշլար տըր։ Պունըն իւղէրինէ պիր իճթիմա՛ 'ազա էտիլիպ, անտէ պիր գաչ մէշհուր տա՛վա վէքիլլէրի իրատ ը նուաթգ էթմիշլէր, վէ Իթալիանլարըն իւղէրինէ հիճումա զարար վէրիլմիշ տիր։ Սիլահ թէվզի՛ օլունտարագ գալապալըգ հապսխանէյէ եիւրիւյիւշ էտիպ գափուլարը զըրմըշ, վէ մահպուս պուլունան 19 Իթալիանլարատան 11 նէֆէրինի թէվֆիգ էթմիշ տիր։ Տիկեր 8 նէֆէրին գապահաթը օլ գատար պէլլի օլմատըղընտան անլէրէ տօդունըլմամըշ տըր։ Հէմ պու չէյլեր սայքի պիր սա՛աթ զարֆընտա իճրա օլունուպ, պա՛տէհու էհալի սիւքիւնէթլէ տազըլմըշ տըր։ 'Ալէլ 'ումում Իթալիանլարըն իչպու ճէզայա միւսթէհագգ իտիքլէրի զանն էտիլմէքտէ օլուպ, Թիճարէթ Օտասըյլա պէլլի պաչլը չէհրիւէրտէն միւրէքքէպսա՛իր հէյ՛էթլէր իչպու մու՛ամէլէյի թահսին եօլլուզարարլար վէրմիշլէր տիր։ Իթալիանլար իւղէրինէ էտիլէն իչպու հիճումտէն տօլայը փրօթէսթօ, վէ գաթիլլէրին սէրի՛էն ճէզայա չարփըլմասընը Թալէպ էթմէսի պաղընտա Իթալիա տէվլէթինին Ռաչինկըրն սէֆիլրինէ էմր վէրիլմիշ տիր։ Խարիճիյէ նազըրը Մր. Պլէյն քէնտիսկյէ Րէ՛իս ի ճիւմհուր հազրէթլէրինին վուգու՛աթ ը մէզքիւրէտէն տօլայը հիսս էթտիքլէրի իսթիքբահ ու էսէֆի պէյանկա, Թէհլիքէտէ պուլունան հէր հանկի պիր Իթալիանը վիդայէյէ սէօզ վէրմիշ տիր։ Իթալիա ղազէթալարը Թագ՛էն պունտան տօլայը իզնար ը զազագ էթմէքտէտլէր իսէ տէ, պաչ վէքիլ Րուտինի Մարքիզի Մէպ՛ուսան մէճլիսինտէ իրատ օլունան սու՛ալլերէ ճէվապէն՝ իքի մեմլէքէթինին միւնասէպէթ ի տօսթանէսինէ խալել կէլմէքտիգին խուսուս ը մէզքիւրէն հալլ ու գաալ օլունաճազընա էմին իտիյինի պէյան էթմիշ տիր։ Նիւ Օրլէանս չէհրինին սիճիլ մէ՛մուրընըն իճատէսինճէ, զաթլ օլունմըշլարըն ճիւմլէսի տախի Ամերիգա տէվլէթի Թէպա՛ասը կիպի գուր՛ա վէրմէքտէ իտիքլէրինտէն, Իթալիա հիւքիւմէթինին իչպու մէս՛ելէյէ միւտախսէլէ էթմէյէ հազդը զալմազ։ Նիւ Եօրգ, Շիգակօ վէ սա՛իր Ամերիգա չէհրլերինտէ սաքին Իթալիան մուհաճիրլէր փէք հէյէճանա կէլմիշլէր օլուպ, Նիւ Օրլէանսա կիտէրէք էօճ ալմազը թէհտիտ էթմէքտէ տիրլէր։ Շէհր ի մէզքիւր սէքէնէսինին մու՛ամէլէսի ահքամ ը զանունիյէյէ քիւլլիյէն մուղայիր վէ պա՛իս ի թէ՛էսիւֆ իտիյի չիւպհէտէն միւսթաղնի տիր։ Մաֆկա չիրքէթինին ա՛զասը պէրայէթ հիւքմիհինիւ իչթիտիքլէրինտէ Իթալիա պանտէրասընը Ամերիգա պանտէրասընըն իւսթ թարաֆընտա աչմըշլար, վէ Ամերիգա պանտէրասընը թէրս չեվիրմիշլէր իսէ տէ, Նիւ Օրլէանս սէքէնէսինին հարէքէթի պու վէճհլէ տէ թէպրիյէ օլունամազ։

—Ինկլիլթէրրատա Մուհաֆազաքեարլար՝ կէչէն ինթիխապաթ էտնասընտա 782 գուր՛ա զազանտըղարը պիր էյալէթտէն պու տէֆ՛ա 2,978 գուր՛ա էքսէրիյէթլէ Մէպ՛ուսան մէճլիսինէ պիր ա՛զա սէչտիքլէրի էճլատէն զիյատէսիյէ մէսրուր ու միւֆթէխիր տիրլէր։

—Սալսբրալիանըն ֆարգը էյալէթլերի պու անէ տէչին Ինկլիլթէրրա տէվլէթինին հիմայէսի թահթընտա այրը այրը իտարէ օլունմազտա իքէն, պու տէֆ՛ա Նիւ Զէլանտա վէ Թասմանիա ճէզիրէլէրի տէ տախիլատէ օլարագ պիր հիւքիւմէթ թէչքիլ էթմէք պազընտա գանունը էսասի թանզիմի իչիւն պիր գաչ հաֆթատան պէրու 'ազտ ը իճթիմա՛ էտիլմէքտէ տիր։

—Զար հազրէթլէրինին պիրատէրի Սէրկիօս Կրան Տիւքին զէվճէսի Էլիզապէթ Կրանտ Տիւչէսին Օրթօտօքս քիլիսէսինի գապուլ էթմէսի Բուսիատա 'ազիմ մէսէրրէթի մուճիպ օլմագտա տըր։ Միւշարիլէյհ Կրանտ Տիւչէս Վիզթօրիա Գրալիչանըն թօրնը օլուպ, 7 սէնէ եվվէլ թէզէվվիճ էթմիշ իտի։

—Շարդի Աֆրիգատա վագը՝ Լիմիթօփօ նամ ըրմագ իւղէրինէ պիր Ինկլիզ կէմիսի պիր փօրթուկիզ զըրհլըսը թարաֆընտան տէր տէսթ էտիլմիշ օլուպ, իչպու վագը՝այա Փօրթուկիզլէր պէր վէճհ ի զիյր թէֆսիր վէրմէքտէ տիրլէր։ Շէօյլէ քի, Ինկլիզ սէֆինէսի Փօրթուկիզ թազի՛ օլան պիր պէյէ սիլահ վէ լէվազիմաթ կէօթիւրմէքտէ օլտըղը հալտէ, կէօմրիւք մէ՛մուրլէրինին իսթարաթընա ասլա էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք Լիմիթօփօ ըրմաղընա կիրմիշ, վէ պինապէրին թա՛զիպ իչիւն պիր զըրհլը կէօնտէրիւլէրէք կէրի կէթիրիլմիշ տիր։ Ինկլիզլէրին վէրմիյի թաֆսիլաթ իսէ չունտան 'իպարէթ տիր։ չէօյլէ քի սէֆինէ լէվազիմաթ կէօթիւրմէքտէ օլմայըպ, տէր տէսթ էտիլմիյի էնտատէ ըրմագ պօյունա օլան իքինճի եօլճուլըղընտան տէօնմէքտէ իտի։ Պունտա միւմասիլ պիր տիկեր վագը՝ա տախի վուգու՝ պուլմուշ օլուպ, Փօրթուկիզլէրին իտտի՛ասընճա իքի վագը՝ատա տախի դանուն հիւքմիւնիւ թէճավուզ էթմէմիշլէր տիր։

—Իւչ տէֆ՛ա Ֆրանսա տէվլէթինին Հարպիյէ նազարէթինէ կէչմիշ, վէ մէճլիս ի Ա՛յանըն ա՛զա ի տա՛իմիսի պուլունան ճէնկ. Գամիէնօն 72 եաչընտա օլտըղը հալտէ կէչէն հաֆթա վէֆաթ էյլէմիշ տիր։ Մ. տը Ֆրէյսինէ միւշարիլէյհին վէֆաթը օրտու իչիւն պիր զայ՛ը 'ազիմ օլտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

—Իթալիա Մէպ՛ուսան մէճլիսինտէ ճուա՛ա էրթէսի կիւնիւ պիւտճէ մէս՛էլէսինէն ատլայը չիատէթլի պիր միւճատէլէ վուգու՝ պուլմուշ տըր։ Էվվէլճէ խազինէ նազարէթինտէ պուլունմըշ օլան Մ. Ճիյօլինի քէնտի ուսուլը իտարէսինի միւտաֆա՛ա իլէ կէրէք քէնտիսինին վէ կէրէք տօսթլարընըն պու պազատէ րէ՛յ վէրմէյէճէքլէրինի պէյան էյլէմիշ տիր։ Սինեօր Գրիսպի էճնէսի մեմլէքէթլէրտէ պուլունան Իթալիա մէքթէպլէրինին հալը հազրատա մուհաֆազա էտիլմէսինի թավսիյէ, վէ պու խուսուստա իճրա օլունաճազ հէր տիւրլիւ թէնզիլաթըն փափա քիւբսի ի րուհանիսինճէ պիր զալէպէ էսէրի 'ատտ օլունաճազընը պէյան էյլէմիշ տիր։ Միւշարիլէյհ պու սէնէ պիր մուհարէպէ վուգու՝ պուլա պիլիր իտիյինտէն, օրտուտա գուլլանըլան թիւֆէնքլէրին թէպէտիւլի ֆիքրինտէն վազ կէչլիմէսինի թավսիյէ, վէ գապինէ 'ալէյհինտէ րէյ վէրէճէյինի պէյան էյլէմիշ տիր։ Բուտինի Մարքիզինին հիւքիւմէթին մէսլէքինի միւտաֆա՛ա զըմընտա իրատ էյլէմիշի պիր նուաթգատան սօնրա, 96 րէ՛յէ գարշը 256 րէ՛յ իլէ գապինէյէ ի՛թիմատ իզհար օլունմըշ տըր։

—Ճէն. Շերմէնին ախիրէն վուգու՝ պուլան ճէնտազէ ալայընտա թապուճ էօրթիւսիւ փիւսկիւլլէրինի թուճանլարատան պիրի

տէ՝ ապտէմմէէ 'ասըլար օրտուսը գօմանտան-
լարընտան պուլունան ձէն. ձօղէֆ ձօհրսթըն
իտի : Պու տէֆ'ա ալընան պիր թէլեղրաֆա
նազարէն, միւշարիւէյհ տախի էօլմիւշ տիր :
Շէրմէն չիմալիւեր ճիհէթինտէ կրանթտան
սօնրա կէլտիյի միսիւլիս, ձօհրսթըն տախի
ճէնուպիւեր ճիհէթինտէ էն մէչհուր գօման-
տան օլան ձէն. Լիտէն սօնրա կէլիր իտի :
Շէրմէն վէ ձօհրսթըն Աթլանթա մուհարէ-
պէսինտէ չարիբշմըշլար օլուպ, Լինկն
կրանթա թէսլիմ օլմասընտան սօնրա ձօ-
հրսթըն ճէնուպիւեր ճիհէթինտէ գալմըշ օ-
լան եէք պէօյիւք օրտույա գօմանտա էթ-
մէքտէ վէ Նօրթհ Գարօլինատա Շէրմէնէ
գարշը գօյմագտա պուլունմըշ տըր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պու հաֆթա Սալի վէ Զարչէնպհի կիւնւ-
լէրի Իսլամլար իչիւն մէսէրրէթ կիւնլէրի
օլմուշ տըր : Սալի կիւնիւ Շապ'ան իւլ
մու'ազզամըն 13ինէ միւսատըֆ Լէյլէ ի Պէ-
րաթ օլմասը միւնասէպէթիյլէ օլ կէճէ ճիւմ-
լէ ճամի'լէրին մինարէլէրի թէնվիր օլունա-
րադ ֆիւզունի ի'էօմր ու իդպալ ը հաղրէթ ի
Փատիշահի իչիւն տու'ալար 'արզ, վէ Զար-
չէնպհի կիւնիւ Սուբէ ի Հիւմայուն ալայ ը
վալասը Եըլտըզ սէրայ ը Միւլիւքանէսինա-
տէն մութանթան սուբէթտէ իւսկիւտարա
նազլ էտիլմիշ տիր : Ֆագաթ Փէնչէնպհի
կիւնիւ վէլատէթ ի Հիւմայունըն սէնէ ի
տեվրիյէսինէ միւսատըֆ օլտըղը էճլտէն,
'Օսմանլը նամ ը նամիսինի հա՞իզ օլան Իս-
լամ, Խրիսթիյան վէ Եէհուտի ճիւմլէ թէ-
պա'ա ի Տէվլէթ ի 'Ալիյէ Փատիշահլէրինին
իչպու եէվմ ի մախսուսընտան տօլայը պիլ
էթթիֆագ մէսրուր օլմուշլար տըր : Մէսա-
"իլ ի միլլիյէնին սուբէթ ի հասանէտէ հալ
ու ֆասլը, իքի պաչըճա Խրիսթիյան միլ-
լէթլէրի Փաթրիգլէրինին մէվլի' ի մէ"մու-
րիյէթլերինէ պէ թէքրար կէչիրէլերի, վէ քէ-
զալիք սուլհ ու ասայիչին պէր քէմալ պուշ-
լունմասը մուվաֆֆագիյէթ ի ճէլիլէ ի հաղ-
րէթ ի Շէհինշահի ասար ը ճէմիլէսինտէն
օլմաղլա վէլատէթ ի Հիւմայուն չէհրի ա-
յինլերինին պիր զաթ տահա մէսէրրէթլէ
իճրասընա միւնասիպ վէսիլէլեր տիր : Սոու-
թան Ապտ իւլ Համիտ Խանըն ռալթանաթլերի-
նին իպթիտասընտան պէրու տեվլէթ ի 'Ա-
լիյէնին տիւվլէլ ի սա"իրէ իլէ օլան միւնա-
սէպէթի միհվէր ի տօսթանէտէ ճէրէյան
էթմէքտէ պուլունմըշ օլուպ, պունտան
պէօյլէ տախի մէմալիք ի Շահանէնին տա-
խիլէն տահա զիյատէ թէրաղգը էտէճէյինէ,
վէ 'այնի հիմայէ ի վէսաէրանէյի թէմէթ-
թիւ' էթմէքտէ օլան միլէլ ի մուխթէլիֆէ-
նին մուհապպէթ պաղլարըյլէ ևէքտիկէրինէ
բապթ օլունճաղլարընա էմին իղ : Զաթ ը
չէվքէթսիմաթ ը Շէհինշահլիէրի փաթրիգ-
լէրէվ փրօթէսթան միլլէթի վէքիվ Սա'ա-
տէթլու Ցակոբ էֆ. Պօյաճհանը պէր միւ'-
թաա գուրէնա վասրթաորյլա թալթիֆ էթ-
մէքտէն իսէ, պու տէֆ'ա ֆիրաէտ ֆիրա-
տէ հուզուրլէրինէ ճէլպլէ լութֆէն անլէրէ
թէվճիհ ի խիթապ էթմիչլեր տիր :

—Քէրիմէ ի միւհթէրէմլէրինին վէֆա-
թընտան օլայը զաթէն միւթէ"էսսիր պու-
լունան Զաթ ը սամի ի Սաոր ը ա'ղէմլիէրի
պու տէֆ'ա մախսուսլերի Սուլթի պէյին
վէֆաթըյլա պիր զաթ տահա տէրհա ի քէ-
տէրէ միւսթեզրագ օլմուշլար տըր : Միւ-
թեվէֆֆա ի միւշարիւէյհ ազ ճէյէր խաս-
թալըզընտան իզթիրապ չէքմէքտէ խոյի
հալտէ, թէպտիլ ի հավա իչիւն կիթմիչ օլ-
տըղը Պէյրութ չէհրինտէ վէֆաթ էյլէմիչ
տիր :

Էրմէնի Փաթրիգի րիւթպէթլու Խորէն
էֆէնտի հազրէթլերի փէնչէնպհի կիւնիւ
Զաթ ը սամի ի Սաոր ը ա'ղէմլիէրինին Նի-
չան թաչընտա վազը' գօնագլարընա պիլ'ա-
զիմէ մախտումլէրինին վէֆաթընտան տօ-
լայը իզհար ը թէ"էսիֆ էթմիչլեր, 'այնի
կիւնտէ Մապէյն ի Հիւմայունա տախի 'ա-
զիմէթլէ գարին ի սանի թարաֆընտան գա-
պուլ օլունմըշլար, վէ քէզալիք Սալի
կիւնիւ պէրէքբար Նիչան թաչընա կիտէ-
րէք Սաոր ը ա'ղէմ իլէ պիր տէֆ'ա տահա
միւլագաթ էյլէմիչլեր տիր :

—Թիւրք զաղէթաալարընըն մա'լիւմաթը-
նա նազարէն, Թէքֆուրտաղ գուրպինտէ
իյնէճիք գարիյէսինտէ պիր քէօմիւր մա'-
տէնի պուլունմըշ օլուպ, մա'տէն ի մէզքիւրը
թէֆթիչ էթմէք պապընտա էտիրնէ վիլայէ-
թի մէ'աուին միւհէնտիսինէ էմր վէրիլմիչ
տիր :

—Պրուսատա իչուա էտիլմիչ օլան եէնի
զըրա'աթ մէքթէպիյլէ նիւմունէ չիֆթիլիի
Սապրիլ Յիլնճիւ կիւնիւ քիւչատ էտիլճէէք
տիր : Սուտուր էյլէյէն Իրատէ ի հաղրէթ ի
Փատիշահի իզթիզասընճա, չիֆթիլիք ի մէզ-
քիւրէ կէօնա կէօն նէվ'էրտէն պուղա, խօ-
րօա, թավուգ վէ սա"իր հայվանաթ իրսալ
էտիլմիչ տիր :

Մուտանէտատան Պրուսայա կիտէճէէք օ-
լան իքի աթլը 'արապալարտան 40, վէ
պիր աթլը 'արապալարտան 20 փարա վէր-
կի ալընմասը զարարկիր օլուպ, հուսուս-
լէ կէլէճէէք փարա զըրա'աթ պանգասընտա
հըզմ, վէ չօսէ եօլունըն թա'միրինէ սարֆ
էտիլճէէք տիր :

Մ. Գափօրալ իլէ 'ասքէրի միւթեգա'իա-
լերինտէն ֆէրիդ Սաֆվէթ փաչա հազրէթ-
լերի Պանտըրմա գազասընա թապի' էր-
տէք գասապասը պաթագլըզլարընը գու-
րութմազ իմթիյազընը իսթիտա էթմիչլեր
տիր :

—Միրալայ Մուխթօրօֆըն ճէնազէսի Պու-
ղարիսթան էմարէթինին վիչննա մասլա-
հաթկիւզարը Մ. Նաչէվիչ վէ միւթեվէֆ-
ֆանընն խօսըմլարը թարաֆընտան Սալի
կիւնիւ Սօֆիայա կէթիրիլիպ էրթէսի կիւն
տէֆն ային ու ալայը վուգուս' պուլմուշ
տըր : Միրալայ Մուխթօրօֆ էօլտիւյիւ վազթ
անճագ 38 եաչընտա իտի : Թայֆ զաղէթա-
սը մուխալիֆինին գավլինճէ, միւթեվէֆֆա ի
միւսաիլէյհ ֆէվզ էլ'ատէ գապիլիյէթ սա-
հիպի պիր աատմ տէյիլ իտիյսէ տէ, Փրէնս
Ալէքսանտրըն 1886 տա մէվզի'ինտէն չէքիլ-
մէսինտէն սօնրա Թուրթտըզը մէսլէքինտէն
նազի եիւքսէլմիչ տիր : Պու էճլտէն Մ.
Սթամպուլօֆըն րիյասէթինտէ պուլունան
հէյ"էթ ի միւտիրտա ա'զա իմթիխազ, վէ
Փրէնս Ֆէրտինանտըն քիւրսի ի էմարէթէ
ճիւլուսընտան սօնրա Հարպիյէ նազարէթինէ
նասպ օլունմըշ, վէ վէֆաթընա տէյին մէ"-
մուրիյէթ ի մէզքիւրէտէ գալմըշ տըր : Միւ-
թեվէֆֆա ախիրէն Մ. Սթամպուլօֆըն գըզ
գարնտաչըյլա էվլէնմիչ իտի :

—Սալթանաթ ը Սէնիյէնին Բօմա սէֆի-
րի Զիյա պէյ վիչննա սէֆարէթ ի Սէնիյէ-
սինէ, Աթինա սէֆիրի Մահմուտ Նէտիմ
պէյ Բօմա սէֆարէթինէ, վէ Խարիճիյէ նա-
զարէթի մէ"մուրիյինտէն Ղալիպ պէյ տախի
Աթինա սէֆարէթինէ նասպ ու թա'յին պու-
րումըշ տըր :

—Մա'իյէթ ի Սէնիյէ ի ճէնազէ ը Փատի-
շահի էրքհան ը հարպիյէ րէ"իսի Ֆէրիդ Վէլի
Բիզա փաչա ուղուն միւտտէթ խոսթա եաթ-
տըղը պունտան սօնրա Ճում'ա կէճէսի վէֆաթ
էյլէմիչ տիր : Միւթեվէֆֆա ի միւշարիւէյհ
թագտիրաթ ը Սէնիյէյէ 'ալամէթ օլմազ
իւզրէ ճիւմլէ 'ալի նիչանլարա նա"իլ օլ-
մուշ, վէ էճնէպէ տեվվէթլէրտէն տախի
պիր գաչ նիչանլար գապուլ էթմիչ իտի :
Մավզէր ֆիչէնք վէ թիւֆէնք գօմիսիօնար-
րը րէ"իսի Շաքիր փաչա հազրէթլերի միւ-
թեվէֆֆա ի միւշարիւէյհէ խալէֆ նասպ ու
թա'յին օլունմըշ տըր :

—Սրապ վէ Քիւրտ 'աչիրէթլերինէն
թէչքիլ էտիլէն սիւվարի ալայընա մէնսուպ
80 պէյլերի Թրապիզոնատան կէթիրմէք ի-
չիւն Սվսթրիա Լոյտ գումհանեասընըն
Տչէճա նամ վափորը 700 լիրայա խթիճար
էտիլիպ չէհր ի մէզքիւրէ կէօնտէրիլմիչ տիր :
Միրալայ վէհպի պէյ էֆէնտի իւէ սա"իր
իւչ նէֆէր զապթիեան միւմաիլէյհ պէյլերի
իսթիդպալ իչիւն վափոր ը մէզքիւրէ Թրա-
պիզոնա միւթեվէզզիհինէն հարէքէթ էթմիչ-
լեր տըր : Հաէֆէտ զաղէթասընըն մուխպիր
իչպու սիւվարի ալայընըն 100,000 նէ-
ֆերէ պալիղ օլաճաղընը, վէ տեվվէթինն ան-
լերէ սալթ սիլահ վէ ճէպխանէ վերէճէյինի
պէյան էթմէքտէ տիր : Մուխպիր ի միւ-
մաիլէյհ Քիւրտլեր հագդընտա չու վէճհէյ
իտարէ ի լիսան էթմէքտէ տիր . «Քիւրտլեր
գօյուն խըրսըզլըղընտան վէ քէնտի արա-
լարընտա վուգուս' պուլան զավզալարտան
մա'տա պիր կէօնա ճիւնհատտա պուլունմա-
գտա օլմայըշ, պու կիտի չէյլեր տախի
Պիթլիս, Տէրսիմ վէ Սասուն վիլայէթլէ-
րինտէ վազը' պա'զը եէրլէրտէ վուգուս'
պուլմուշ տըր : Օլ ճիվար էհալիսի տախի
թէրպիյէ ի տինպիյէտէն քիւսիյէն մահրում
տըրլար : Վան, Էրզրում վէ Տիյարպէքիր վի-
լայէթլէրինտէ սաքին Քիւրտլերէ կէլինճէ,
պունլար իսթիդամէթ ատհասը քիմսէլէր
օլտըղլարընտան, ասլա թագտիհէ չայան
թավր ու հարէքէթտէ պուլունմազլար :»

—Սէլանիք վէ Մանաստըր չէհրլերի պէյ-
նինտէ տէմիր եօլու ինչասը իչիւն Մ. Գա-
ուլայա վէրիլէն իմթիյազ չարճնամէսի իդ-
թիդասընճա, միւմաիլէյհ Մ. Գաուլա 6 այ
զարճընտա Մանաստըրտան Ամերիքիգ
տէնիզի սահիլինտէ վազը' եա Տիւբազո վէ
եախօտ վալօնայա գատար եափըլաճագ
խաթթ իչիւն թէպդիգաթ իճրա էտէճէք
իտի : Իչպու չարթ իճրա էտիլմիչ օլուպ, Պէ-
րաթտան Թաւէֆ զաղէթասընա եաղըլան
պիր մէքթուպ մէ"ալընա նազարէն, գօմի-
սիօն ը մախսուս' լիմանընըն միւնասէպէ-
թինտէն նաչի խաթթըն վալօնայա ուղա-
տըլմասընա գարար վէրմիչ տիր :

ՐԷՍՄԻ

Պիթլիս, Վան, Էնգարէ, Թրապիզոն,
Մա'մուրէթ իւլ 'Ազիզ, Էրզրում վէ Տիյար-
պէքիր վիլայէթլէրինտէ ասայիչին պէր քէ-
մալ օլաղը Մարտ 10 թարիխիյլէ մահալ-
լերինտէն քէչխտէ զըլընան թէչէղրաֆնա-
մէլէր մէ"ալինտէն անլաչըլմըշ տըր :

—Ա.սաքիր ի Շահանէ իւմէրա վէ զապի-
թանընըն րիւթպէճէ թէրճի'ի պապընտա
թէտարիք օլունճաղ ինհալարըն էվվէլքի
կիպի տա"իրէ ի 'ասքէրիյէտէն տօղրուճա
խաքիփա ի հաղրէթ ի Փատիշահիյէ 'արզ է-
տիլմէք լազըմ կէլտիյի րէսմէն ի'լան օլու-
նուր : Թաւէֆ զաղէթասընըն իչպու ի'լան-
տան ֆարդը օլան նէչրիյաթը պի տալ ու
էտաս տըր :

ԱԴՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Մարտ 16/28, 1891

Էս. ու. [գուփ. քէլմէ] 20 34	Ր. Տ. եօլ սէհմ. 78 50
Թասֆիյէ ի Տիւ. Գայմ. 14 20	Թահվէ. Օատ. 82 32

ԱԳՋԻ ՖԻՑԱԹԸ, վրա Օատ. 100 զրշտան

Մէճիտիյէ	108 17	Փօլ	90 15
Մէճիտիյէ	100 20	Նափօլէօն	87 22
Պէշլիք	103	Գրիմիչ	51 10
Ալթընըզ	103	Լիրա Ինկլէզ	110 8

Մանէթ գահիմ 7 60

ԻՄԹԱՆՊՕԼՏՍ.

Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹԹԱՒԱՍԸՆՏԱ ԹԱՊ' ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏՂՊ

Ֆինճանճըլար եօզուղը, Ամերիգան խան